

3 i advent

Psalmer: 423, 707, 711, 106, 111

Texter: Jes 40:1-8, Gal 3:21-29, Luk 3:1-15

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Luk 3:1-15

3 1 I kejsar Tiberius femtonde regeringsår , när Pontius Pilatus var ståthållare i Judeen, Herodes landsfurste i Galileen, hans bror Filippus i Itureen och Trachonitislandet och Lysanias i Abilene, 2 och när Hannas och Kaifas var överstepräster , då kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen. 3 Han gick ut i hela området runt Jordan och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse, 4 som det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord:*En röst ropar i öknen: Bana väg för Herren, gör stigarna raka för honom!* 5 *Varje dal ska fyllas, alla berg och höjder sänkas.*

Det krokiga ska rätas, ojämna vägar ska jämnas. 6 *Och alla människor ska se Guds frälsning.*

7 Han sade nu till folket som kom ut för att döpas av honom: "Huggormsyngel ! Vem har visat er att ni ska fly den kommande vredesdomen? 8 Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och börja inte säga inom er: Vi har Abraham till far. För jag säger er att Gud kan väcka upp barn åt Abraham ur dessa stenar. 9 Yxan är redan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt huggs bort och kastas i elden."

10 Folket frågade honom: "Vad ska vi då göra?" 11 Han svarade dem: "Den som har två tunikor ska dela med sig till den som ingen har, och den som har mat ska göra på samma sätt."

12 Även tullindrivare kom för att bli döpta, och de frågade honom: "Mästare , vad ska vi göra?" 13 Han svarade dem: "Kräv inte mer än vad som är bestämt."

14 Även soldater frågade honom: "Och vi, vad ska vi göra?" Han svarade dem: "Pressa inte pengar från någon med våld eller lögn, utan nöj er med er lön!"

15 Folket gick där i förväntan, och alla undrade i sina hjärtan om inte Johannes kunde vara Messias.

Låt oss be!

Himmelske Fader, du har från syndafallets dag kallat alla människor till omvändelse från synden och till tro på Frälsaren som renar oss från all synd. Låt din nåd och förlåtelse värma våra hjärtan så att vi bär omvändelsens frukt i våra liv. Hjälp oss så att vi med våra liv vittnar om att vi fått nåd att bli Guds barn. Amen.

Lukas läkaren hade med stor noggrannhet undersökt Jesu liv och verksamhet. Han hade intervjuat ögonvittnen och gjort en sammanställning av händelserna. Skriften

kallas Lukas evangelium. Det är inte en saga, det är inte legender, utan historiska händelser som ögonvittnen berättat om. Lukas förankarar händelserna i historien med historiska referenser. Förutom Lukas evangelium så har vi tre andra evangelier som vittnar om samma händelser. Det finns inga andra historiska händelser från denna tid som är så väl omvittnade som berättelserna om Jesu liv och verksamhet. Vi kan lita på att det evangelierna berättar stämmer.

Johannes som fått tillnamnet Döparen började sin verksamhet i kejsar Tiberius femtonde regeringsår. Det bör vara år 26. Johannes och Jesus var då 29 eller 30 år gamla. Guds ord kom då till Sakarias son Johannes i öknen. Det innebär att han var kallad och sänd av Gud. Han framträdde inte på eget initiativ utan predikade och döpte på Guds befallning. Trakten där han var verksam var i Juda öken, i trakten där Jordan rinner in i Döda havet. Det var förutsagt i Skriften att han skulle framträda i öknen. Lukas visar på uppfyllelsen av Jesajas profetia: *En röst ropar i öknen...*

Johannes gick ut i hela området runt Jordan och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse. Det är flera saker som är viktiga att uppmärksamma i denna information. Det första är betydelsen av ordet "förkunna". Det syftar på vad ett sändebud gör, en som är officiellt sändebud för sin överordnade. Ett officiellt sändebud har som uppgift att utan minsta förändring framföra det budskap han blivit ombetrodd med. Det var inte en särskild regel för Johannes utan det gäller alla pastorer och lärare i kyrkan. Det gäller förresten också alla kristna, som ju har uppgift att föra vidare allt vad Jesus har lärt oss. Den som är Guds sändebud ska bara förkunna vad Gud uppenbarat i Skriften, utan förändring, utan att lägga till något som man själv hittat på eller hört från andra, och utan att ta bort från budskapet något som verkar obekvämt. Vi ska hela tiden pröva oss själva och allt vi hör av andra utifrån vad Gud uppenbarat i Skriften. "Skriften allena" är måttet för alla lutheraner.

Johannes förkunnade omvändelse. Detsamma hade gamla testamentets profeter gjort före honom. Skriften framställer aldrig omvändelsen som något som människan kan göra. Det är alltid Guds verk. Det är aldrig så att syndaren med sin ånger och sorg över synden får Gud att vända sig till honom och acceptera honom. Så har det många gånger framställts i kyrkans historia, speciellt i pietismen. Där skulle man undersöka sin egen ånger, om den var nog uppriktig och allvarlig för att Gud skulle bli nöjd. Nej, Gud har redan vänt sig till oss syndare. Han presenterar sig som en Gud stor i nåd och barmhärtighet. Han visar att han är nådig mot oss och förlåter alla våra synder för Kristi skull. Budskapet till alla syndare som är dömda i sitt samvete av Guds heliga lag är detta: "Vänd om till mig och ta emot full förlåtelse för alla synder, för min Son har vunnit förlåtelse i överflöd så att det räcker också för dig, ja, för hela världen." När Guds kallelse till omvändelse skapat tro i syndares hjärtan har de vänt om till sin Gud och blivit hans kära förlåtna barn.

Att Herren är nära är skälet till denna kallelse till omvändelse som vi hör i citatet från Jesaja: *Bana väg för Herren...alla människor ska se Guds frälsning*. På syndafallets dag ingrep Gud för att rädda människorna som dragit fördärvet över sig genom sin allians med djävulen och sitt uppror mot Gud. Men det hängde inte på dem att frälsa sig själva. De skulle få se Guds frälsning. Gud utlovade en Frälsare som skulle göra djävulens gärningar om intet. Under gamla testamentets tid blev människor frälsta genom omvändelse från synden till tro på Frälsaren som skulle komma. Johannes förkunnade att tiden nu kommit för Herrens ankomst. Han förkunnade att folket skulle göra sig redo att ta emot honom, för nu skulle han träda fram. Vi som lever i nya testamentets tid blir frälsta på samma sätt som Guds folk under gamla testamentets tid med den skillnaden att vi tror på Frälsaren som har kommit och uppfyllt alla löften. I evangelierna som berättar om Jesu liv och verksamhet ser vi verkligen Guds frälsning.

Människor som inte inser sin synd eller inte vill erkänna den är inte förberedda för att ta emot Jesus som ju kom frälsa från synden. Johannes *förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse*. Syftet med förkunnelsen var att folk skulle bli omvända. När de blev medvetna om sin synd, ångrade dem och desperat började söka ett sätt att komma undan syndens skuld så visade Johannes till Jesus. Han är Guds lamm som tar bort världens synder. Det finns inget annat sätt att komma undan syndens skuld än att som syndare fly till Jesus. Han har med sitt liv och sin oskyldiga död tagit bort världens synd. Därför kan han förlåta dig, stryka ut hela din skuld, utan villkor och utan betalning från din sida.

Och till alla sådana ångerfulla syndare erbjöd Johannes dopet som Guds garanti på full förlåtelse. Vi ska komma ihåg att Johannes var sänd av Gud att förkunna *omvändelsens dop till syndernas förlåtelse*. Det var en gudomlig befallning förenat med ett gudomligt löfte. Dopet gav verkligen full förlåtelse till alla som bekände sina synder. I det avseendet var det ingen skillnad mellan Johannes dop och det dop som Jesus senare instiftade i missionsbefallningen. I sin pingstpredikan förkunnade Petrus: *"Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlåtna*. Johannes Döparen hade förkunnat samma sak och hänvisat syndare till dopet som gav syndernas förlåtelse.

När Johannes predikade och döpte i Juda öken gick profetian i Jesaja i uppfyllelse:
En röst ropar i öknen:

Bana väg för Herren, gör stigarna raka för honom!⁵ Varje dal ska fyllas, alla berg och höjder sänkas.

Det krokiga ska rätas, ojämna vägar ska jämnas.⁶ Och alla människor ska se Guds frälsning. Det är helt klart av sammanhanget i Jesaja att syftet med Herrens ankomst var helt och hållet andligt. Många judar verkade ha missat detta, för de väntade en världslig kung som kom för att rädda det svåra politiska läget för staten

Israel. Men i 1:a och 2:a verserna i 40:e kapitlet kan vi läsa att syftet med Herrens ankomst var att trösta folket med budskapet att dess missgärning var försonad och att deras syndaskuld blivit helt och fullt betald. Men människor som inte är bekymrade för sina synder kommer inte att ta emot någon tröst av budskapet om förlåtelsen. De finner inget behov av att Frälsaren kommer in i deras hjärtan och liv. Därför måste obotfärdigheten som står hindrande i vägen skaffas bort. Det är detta som de fysiska hindren står för: *Varje dal ska fyllas, alla berg och höjder sänkas.*

Det krokiga ska rätas, ojämna vägar ska jämnas. Detta är en bild för alla former av obotfärdighet: att man blivit fast i en syndfull livsstil, självrättfärdighet, gärningsrättfärdighet, andlig likgiltighet, jakt efter pengar och nöjen, stolthet över sitt eget förnuft, att upproriskt utmana Gud och hans vilja.

Det var många som fick sin synd avslöjad av Johannes predikan och tog till sig den utväg ur synden han förkunnade när han visade dem till Guds frälsning: Guds lamm som tar bort världens synder. Men det fanns också människor som kom till honom och låtsades vara botfärdiga. Det är inte lätt att avslöja en hycklare, och vi ska inte ens försöka. Men Johannes hade fått gåvan att känna igen hycklare. När folket kom till Johannes för att bli döpta så anslöt sig fariseerna och saduceerna till dem. Antagligen tänkte de att den rörelse som Johannes satt igång inte gick att stoppa. Då var det lika bara att de anslöt sig till rörelsen och på det sättet kunde behålla ledarskapet över folket. Men Johannes avslöjade dem som "huggormsyngel". Det är nog en referens till ormen som bedrog våra första föräldrar. Jesus säger samma sak till judarna som ville döda honom: *ni har djävulen till er fader.* Det är också en referens till den synd som var så framträdande bland folkets ledare tidigare i Israels historia, andligt bedrägeri och hyckleri. "Din orm" kan man ju säga till någon som avslöjat sig som en bedragare. Liksom sina fäder gjorde sig fariseerna och saduccerna sig skyldiga till andligt bedrägeri och hyckleri.

Johannes frågade dem: *Vem har visat er att ni ska fly den kommande vredesdomen?* Något svar på frågan ges aldrig men vi förstår ändå vem det är. Det var Satan som inbillat dem att de skulle undkomma vredesdomen bara genom att iakttä yttre ceremonier fast de i hjärtat förblev obotfärdiga. Nu hade de tänkt bli döpta med oomvända hjärtan. Vi vet att det är Satan som inbillar människor att de kan behaga Gud bara genom att iakttä olika yttre religiösa ceremonier och med hycklande hjärtan använda nådens medel.

Johannes budskap till dem var att domen snabbt närmade sig: *Yxan är redan satt till roten på träden.* När det gäller just dessa hycklande judar så skulle Jerusalems förstörelse 40 år senare utgöra ett förskräckande preludium till den yttersta dagens dom. Domen över varje obotfärdig människa är förskräckande och total: det är inte bara stammen som huggs bort utan yxan är satt till roten. Det borde få varje syndare

att fly till Jesus, för Bibeln försäkrar att ingen som flyr till honom kommer på skam.

Gud vill att vi ska vara träd som bär god frukt. I sin nåd ger han oss kraft att bära trons frukter. Det är ord och gärningar som flyter fram ur omvända hjärtan där Jesus regerar med sin nåd. Vi hör att folket som blivit omvända och döpta frågade vad de skulle göra för att vara goda träd som bär god frukt. De behövde undervisning om vad *sådan frukt som hör till omvändelsen* är för något? Svaret kan sammanfattas så här: *lindra nöden där du ser den, hjälp din nästa när du kan*. Också tullindrivare och soldater frågade vad de skulle göra. Johannes döparen sa aldrig att de var tvugna ta sluta som tullindrivare eller soldater. Det sa inte Jesus heller. Men de skulle inte nyttja sin ställning till egen vinning på andras bekostnad, som tydligen var vanligt i deras yrken. Detsamma gäller för oss. Vi ska akta oss för de synder som är vanliga i våra yrken, i våra affärer, bland människor med samma sociala ställning som oss. Det är ett avgörande prov på om omvändelsen är äkta.

Johannes förkunnelse gjorde starkt intryck på många och det fanns en del som till och med började undra om han inte var Messias. Att få ett sådant erkännande utgjorde dock ingen frestelse för Johannes Döparen. Han var totalt hängiven sin uppgift att visa folket till Jesus. Han gav ett klart svar på alla sådan spekulationer: ”jag är inte Kristus” utan hänvisade till honom som skulle komma efter honom, vars sandaler han inte ens var värdig att knyta upp och som skulle döpa i Ande och eld. Det hör till omvändelsens frukt, att också vi visar människor till Jesus. Han har kommit för att ta bort också deras synder. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, ta bort allt ur våra hjärtan som hindrar dig att regera med din nåd i våra hjärtan och liv. Vi tackar dig för dopets nåd, att du i dopet renat oss från alla våra synder. Helga oss så att vi lever så som du vill, hjälper vår nästa som är i nöd och visar dem till dig, för du är världens Frälsare. Amen.